

رأس مکتب اخلاقی اسلام خداست

مکتب اخلاقی اسلام سه ضلع است که بر رأس این اضلاع خدا قرار دارند نظام اخلاق اسلامی یک بعدش انسان است، بعد دیگر آن انسان دیگر و ضلع سوم آن طبیعت و محیط زیست است.

محقق داماد در نشست اخلاق و محیط زیست؛

رأس مکتب اخلاقی اسلام خداست/ مکاتب اخلاقی غرب رابطه انسان با خدا را نادیده گرفته اند
عضو فرهنگستان علوم در "نشست بین المللی اخلاق و محیط زیست" تصریح کرد: مکتب اخلاقی اسلام سه ضلع است که بر رأس این اضلاع خدا قرار دارند نظام اخلاق اسلامی یک بعدش انسان است، بعد دیگر آن انسان دیگر و ضلع سوم آن طبیعت و محیط زیست است.

به گزارش خبرنگار مهر، آیت الله دکتر مصطفی محقق داماد عضو فرهنگستان علوم امروز 15 شهریورماه در نشست بین المللی اخلاق و محیط زیست که در فرهنگستان پارک پردیسان برگزار شد، گفت: مکاتب اخلاقی معاصر تعریفی که برای اخلاق دارند آنرا به رابطه ای دوجانبه میان دو انسان تعریف می کنند، رابطه میان انسان با انسان. اگر کسی به انسانهای دیگر دروغ نگوید، تکبر نکند، متواضع باشد، امین باشد این شخص اخلاقی است و زندگی اخلاق دارد اما اسلام برای اخلاق دارای مکتب خاصی است.

استاد حقوق دانشگاه شهید بهشتی افزود: مکتهای اخلاق معاصر مکتهای مختلفی است از جمله نفع گرایی که اخلاق را به نفع زندگی بشری تعریف می کند، اما مکتب اسلام مکتب خاص خودش را که آنرا تعریف می کنم دارد. مکتب اخلاقی اسلام سه ضلع است که بر رأس این اضلاع خدا قرار دارند نظام اخلاق اسلامی یک بعدش انسان است، بعد دیگر آن انسان دیگر و ضلع سوم آن طبیعت و محیط زیست است.

وی در ادامه سخنانش اظهارداشت: شخصی متخلق است که این رابطه سه گانه را تحت نظارت خداوند حفظ کند. نظام اخلاق اسلامی این گونه است. متخلق کسی است که با طبیعت و انسانها رابطه اخلاقی داشته باشد و متواضع کسی است که در روی زمین متواضع باشد یعنی با زمین رابطه صلح آمیز داشته باشد یعنی روی زمین آرام قدم بردارد. او حتی بر زمین غرور نمی کند و خود را مسلط بر زمین نمی داند بدین گونه که هرگونه اتلاف انرژی و ... در زمین داشته باشد. این نظام اخلاقی سه بعدی که یک بعد آن انسان و بعد دیگر فرد دیگر و بعد سوم آن طبیعت است از مختصات قرآن کریم است.

محقق داماد با اشاره به آیات قرآن کریم بیان کرد: به استناد قرآن مجید اگر بشر این گونه زندگی کند طبیعت نیز با او درست رفتار می کند اما اگر با زمین با حالت صلح آمیز رفتار نکند و طبیعت را مسخر خود بداند و به دنبال چپاول منابع طبیعی باشد اولین عنصری که با او به خشم می آید خود زمین است. اراده حق بر این است که کسی در زمین مفسد است و برای خود و دیگری چه طبیعت بی جان و چه طبیعت با جان با خشونت برخورد کند طبیعت هم با او با خشونت برخورد می کند. انسان متخلق آن است که ارزشی دیگر را بشناسد وگرنه مورد خشم طبیعت قرار می گیرد. مفسد در ارض یک مفهوم عام است چپاول در طبیعت نیز یک نوع فساد در زمین است. قوم عاد و ثمود دچار چنین سرنوشتی شدند.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه در روز اول فرشتگان در روز آغازین خلقت نگران بودند که این موجود، اخلاقی زندگی می کند یا نه و نگران بودند که انسان محیط زیست خودش را آلوده و از بین ببرد به خداوند می گویند می خواهی موجودی خلق کنی که خونریزی کند و زمین را به فساد می کشاند. گفت: خداوند نوید امیدواری می دهد. موجودی مانند انسان که متخلق است و اخلاقی زندگی می کند می تواند زمین را آباد و این عهدی است که خداوند از ما گرفته است. این نظامی که من مطرح کردم تکمیلی است بر نظریه علامه طباطبایی است.

وی در ادامه افزود: انسان اگر می خواهد آدم کش، مردم آزار و خونریز و ... نباشد قبل از آن باید درونش را با بیرون خود که طبیعت است و محیط زیستش آشتی دهد. کسی که با طبیعت سر جنگ دارد با هیچ چیز دیگری صلح آمیز نمی تواند رفتار کند. اولین قدم آشتی با طبیعت است و نه اینکه طبیعت را حق خود بداند و آنرا از بین ببرد و آنرا به مخروبه ای تبدیل کند و در نهایت بیشترین ضرر آنرا خود انسان خواهد بود.